

Inhoudelijk voorstel

Op basis van de concept jaarrekening 2023, de concept herziene begroting 2024 en de concept begroting 2025 wordt gevraagd om in te stemmen met het voorstel.

1. De concept jaarrekening 2023, de concept herziene begroting 2024 en de concept begroting 2025 voor kennisgeving aan te nemen;
De raad spreekt waardering uit voor het mooie resultaat 2023.
2. Geen zienswijzen ten aanzien van de concept herziene begroting 2024 in te dienen.
3. Ten aanzien van de concept begroting 2025 de volgende zienswijze in te brengen:

Westrom geeft in haar concept begroting aan dat er op dit moment een onderzoek plaatsvindt of de Gemeente Roermond de bedrijfsactiviteiten van Westrom kan overnemen. De raad begrijpt dat een overname van de activiteiten door de Gemeente Roermond kan leiden tot een wijziging van de onderliggende conceptbegroting. De raad ziet de uitkomst van het onderzoek met veel belangstelling tegemoet.

Binnen de pijler Re-integratie wordt per 2025 een inhaalindexatie toegepast op de lumpsumbedragen van 13%. Los van de uitkomst van het onderzoek naar de overname door de Gemeente Roermond, wordt aan Westrom gevraagd deze verhoging niet door te voeren. De raad verwacht dat, ook ingeval een overgang van Westrom naar de Gemeente Roermond, de lumpsum volledig geschrapt wordt met ingang van 1 januari 2025 in de wetenschap dat daarmee er sprake kan zijn van een verminderd dienstenaanbod. De raad ziet dit graag via een begrotingswijziging voorgelegd worden.

In de meerjarenbegroting komt de afschaling van personeel en infrastructuur door de daling van de sw-populatie niet tot uitdrukking. Geconstateerd wordt dat de kosten in de komende jaren nagenoeg gelijk blijven. Dit leidt tot een verhoging van de kosten van de pijlers Nieuw beschut werk, detacheringen PW en re-integratie. De raad wil graag worden geïnformeerd over de vertaling van de daling van de sw-populatie naar de meerjarenbegroting. Hoe wordt aan de afschaling gewerkt (welke stappen worden hierin genomen) en hoe worden de negatieve gevolgen voor de doelgroep opgevangen.

Conform artikel 34b en 35 Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 28 en 29 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom worden de voorlopige jaarrekening 2023, de concept herziene begroting 2024 en de concept begroting 2025 voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur dient de ontwerpbegroting bij het algemeen bestuur in, voorzien van de reacties van de deelnemende raden. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om zienswijzen kenbaar te maken op de concept herziene begroting 2024 en op de concept begroting 2025.

Vervolgens stelt het algemeen bestuur de begroting vast en deelt de vaststelling zo spoedig mogelijk mee aan de deelnemende gemeenten (artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom).

Concept Jaarrekening 2023

Het dagelijks bestuur van Westrom heeft de jaarrekening 2023, nog niet voorzien van een goedkeurende controleverklaring, vastgesteld.

De jaarrekening 2023 sluit af met een positief resultaat

In 2023 is een positief resultaat behaald van € 492.580. In 2024 zal bestemming aan dit resultaat worden gegeven door het Algemeen Bestuur. Een mooi resultaat.

De herziene begroting 2023 liet een tekort zien van € 1.042.000. Het uiteindelijk positieve resultaat werd behaald door een fors hogere Rijkssubsidie Wsw (€ 1,31 miljoen meer dan begroot) en een eenmalige dividenduitkering vanuit de holding (€ 548.000).

In 2024 wordt aan het Algemeen Bestuur van Westrom een resultaatsbestemming voorgelegd. Conform de geldende regeling wordt een positief resultaat toegevoegd aan de algemene of de egalisereserve. De hoogte van deze reserves zijn gekoppeld aan een norm (percentage van het balanstotaal). Een gedeelte van het resultaat kan worden toegevoegd aan de reserves. Het overige deel kan terug vloeien naar de gemeenten.

Voorgesteld wordt waardering uit te spreken voor het mooie resultaat.

Concept herziene begroting 2024

De afgegeven primaire begroting 2024 wordt geactualiseerd.

De Wsw-subsidie gebaseerd op de Septembercirculaire 2023 is aangepast, alle loonkosten zijn opnieuw doorgerekend en de toegevoegde waarde is geactualiseerd.

De geactualiseerde begroting 2024 geeft een minder negatief exploitatieresultaat. In de primaire begroting was een negatief resultaat opgenomen van € 1.269.000. In de herziene begroting is dit negatief resultaat € 583.500.

In de primaire begroting was aangekondigd dat dit (verwacht) negatief exploitatieresultaat in 2024 zou worden gefinancierd uit de aanwezige reserves. Dit voorstel blijft ook in de herziene begroting 2024 van kracht. Door de betere resultaatsverwachting in de herziene begroting 2024 hoeft minder uit de reserve te worden gehaald.

Voorgesteld wordt geen zienswijze in te dienen op de herziene begroting 2024.

Concept Begroting 2025

Drie doelstellingen

In de begroting zijn 3 doelstellingen opgenomen.

- Uitvoeren van de re-integratie in gezamenlijkheid
Westrom voert een aantal trajecten voor de gemeenten uit.
- Succesvol invullen van (beschutte) werkplekken
Meer mensen in de WSW moeten gebruik maken van de voorziening beschutte werkplekken omdat de doelgroep ouder wordt en minder mensen extern geplaatst kunnen worden. Hierdoor treedt een verschuiving op van buiten naar binnen.
De realisatie van het Nieuw Beschut Werk vanuit de Participatiewet blijft achter omdat weinig indicaties worden aangevraagd en afgegeven.
- Ontwikkelen van medewerkers middels (zo regulier mogelijk) werk.
Westrom blijft erop gericht om elke medewerker zo regulier mogelijk aan de slag te helpen, waarbij het streven is een zo hoog mogelijke loonwaarde.

Nieuw Eigenaarschap

Door het DB van Westrom is de ambitie uitgesproken te onderzoeken of de bedrijfsactiviteiten van Westrom overgenomen kunnen worden door de gemeente Roermond. Het college van de gemeente Roermond wil een mensontwikkelbedrijf opzetten. Onderzocht wordt of Westrom een onderdeel kan vormen van dit mensontwikkelbedrijf van Roermond. Indien hierover overeenstemming kan worden bereikt dan gaat de dienstverlening voor de Wsw doelgroep per 1-1-2025 over naar Roermond. (De doelgroep wsw blijft onder de GR Westrom vallen).

Verdeling kosten over de 4 pijlers

De kosten van Westrom zijn verdeeld over de 4 pijlers: Sociale werkvoorziening, (nieuw) beschut werk (BuW), Participatiewet (PW) en re-integratie. Het is de bedoeling dat de pijlers ieder voor zich op nul uit komen.

Grondslagen

Westrom heeft de begroting gebaseerd op een aantal grondslagen.

Enkele belangrijke zijn:

- De realisatie van circa 512 fte's arbeidsovereenkomsten Wsw van de deelnemende gemeenten en de realisatie van circa 23 fte's Begeleid Werken;
- Uitbesteding re-integratieactiviteiten door gemeenten op tenminste het bestedingsniveau van 2023;
- Uitbesteding te plaatsen beschut werk door gemeenten binnen de kaders van de Participatiewet;
- Een begeleidingsvergoeding van € 8.925 per persoon BuW en € 6.300 per persoon PW;
- Een (inhaal-)indexatie van de lumpsumbedragen vanaf 2025 met 13%;
- Ten behoeve van prognose prijspeil 2025, een indexering van 2,5% voor prijspeil 2024 en 2,5% voor prijspeil 2025 op de loonkosten Wsw (al verdisconteerd is een stijging van 3,8% eind 2023) ten opzichte van 2023, waarbij het personeelsverloop gerelateerd wordt aan pensioen en 2% extra uitstroom;
- Een gemeentelijke bijdrage van € 850.000 ter gedeeltelijke dekking van het exploitatietekort;
- Het lage-inkomensvoordeel (LIV, Het LIV is een jaarlijkse tegemoetkoming voor werkgevers die werknemers in dienst hebben met een laag loon) of het loonkostenvoordeel (LKV, een financiële bijdrage die werkgevers kunnen krijgen voor bepaalde doelgroepen) vervalt met ingang van 2025.

De begroting voor 2025 sluit met een positief saldo.

Gemeentelijke bijdrage

In de begroting 2025 blijft de gemeentelijke bijdrage nagenoeg gelijk aan 2024. Voor 2026 en 2027 daalt de gemeentelijke bijdrage en vanaf 2028 stijgt deze weer.

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage voor Westrom, afgezet tegen de bedragen die in de begroting van de gemeente zijn opgenomen, ziet als volgt uit:

	Begroting Westrom	In begroting gemeente
- 2025	€ 230.542	€ 423.001
- 2026	€ 223.023	€ 435.683
- 2027	€ 178.630	€ 484.229
- 2028	€ 211.185	€ 484.229

Prognose krimp fte Wsw

Het aantal Wsw-ers in dienst bij Westrom daalt de komende jaren. Voor Leudal dalen de fte's de komende jaren naar:

- 2025	75,2
- 2026	70,2
- 2027	64,5
- 2028	61,1

Krimpvoorziening

Vanaf 2021 is een krimpvoorziening opgenomen in de begroting, van € 2.209.432. De voorziening is bedoeld om voor een periode van vijf jaar eventuele kosten voortkomend uit aanpassing van de personeelsbezetting en/of aanpassing van de huisvesting te financieren.

Opmerkingen bij de begroting

- Afnemende bijdrage Wsw, verhoging kosten re-integratie
In de meerjarenbegroting 2025 e.v. zien we een afname van de gemeentelijke bijdrage voor de Wsw tot 2028.
We zien wel een stijging van de kosten van re-integratie. De kosten van Nieuw beschut werk (in het kader van de PW), de detacheringen PW en de lumpsum voor re-integratie stijgen sterk. Voor beschut werk stijgen de kosten zelfs dermate dat Westrom hier een rem op legt omdat deze te hoog zijn ten opzichte van de andere sw-organisaties in den lande.
De lumpsum voor re-integratie wordt verhoogd. Leudal zet heel weinig trajecten (ongeveer 3 op jaarbasis) uit bij Westrom. De trajecten worden door ons eigen MOB ingevuld.
In de besprekingen over een eventuele overgang van Westrom naar Roermond wordt door Leudal ingezet op het laten vervallen van de lumpsum (was € 75.000, wordt € 84.750) en uitsluitend betaling van het aantal ingekochte trajecten.
- Inzet krimpvoorziening

De krimpvoorziening is bedoeld om de kosten van personeel en infrastructuur op te vangen die gaan ontstaan door de krimp van de wsw. Thans wil men deze inzetten om de verhoging van de kosten van Nieuw beschut werk, detacheringen PW en re-integratie deels te dekken. Door Westrom wordt geconcludeerd dat inzet van de krimpvoorziening nodig is omdat de toename van de kosten ontstaat door de afname van de sw-populatie. Vertaling van deze afname van de sw-populatie komt in de begroting 2025 en de meerjarenbegroting echter niet aan de orde. De kosten voor de personeel en de organisatie blijven gelijk de komende jaren. Een afname van de kosten is zeer gering en staat niet in verhouding tot de daling bij de sw-groep. De overhead neemt niet af, de kosten blijven gelijk, terwijl deze zouden moeten dalen omdat de wsw-populatie daalt. En dus minder begeleiding etc nodig.

Financiële paragraaf

	2024	2025	2026	2027
Kostenplaats	66040101 begeleid werken			
Kostensoort	4433120 gemeentelijke bijdrage Westrom			
Begroting	€ 228.821	€ 423.001	€ 435.683	€ 484.229
Realisatie	€ 57.204			
Verplichtingen	€ 171.617			
Restant		€ 423.001	€ 435.683	€ 484.229
Kosten dit advies	0	€ 230.542	€ 223.023	€ 178.630
Restant	€ 171.617	-€ 192.459	-€ 212.660	-€ 305.599

- Rekeningresultaat 2023: aan het Algemeen Bestuur wordt in juni 2024 een voorstel worden gedaan voor de bestemming. De verwachting is dat dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserves tot aan de grens van hetgeen toegevoegd mag worden.
- De herziene begroting 2024 leidt tot een voordeliger resultaat van Westrom.. Voorgesteld wordt om dit op te vangen door de inzet van de opgebouwde reserves.
- De begroting 2024 en meerjarenraming leidt voor Westrom tot een voordeliger saldo. Voor 2025 en volgende jaren leidt dit tot een lagere gemeentelijke bijdrage. In 2028 stijgt de gemeentelijke bijdrage weer.

Zoals bij de argumenten is aangegeven is het van belang om de ontwikkeling van de doelgroep, de toekomstscenario's voor Westrom en de gevolgen van krimp te blijven monitoren. Tevens is het noodzakelijk om duidelijke afspraken te maken over de afschaling van personeel en infrastructuur. Dit om (financiële) verrassingen in de toekomst te voorkomen.

De financiële gevolgen worden voor 2024 meegenomen in Rarap II en voor 2025 en verder in het meerjarenperspectief bij de kaderbrief 2025-2028.

Heythuysen, 30 april 2024

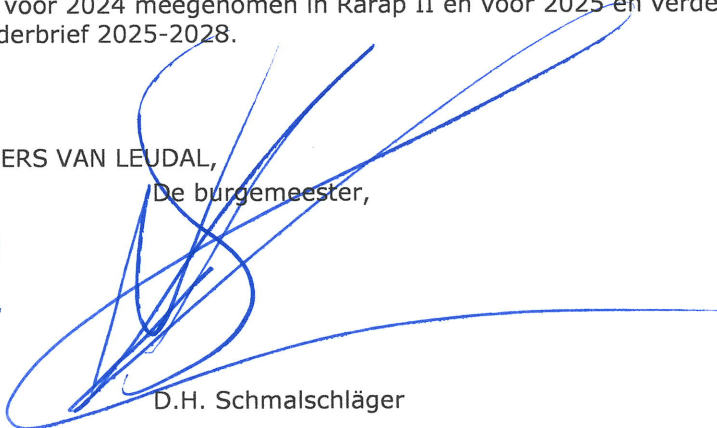
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Raadsbesluit
- Bijlage 2: Aanbiedingsbrief raden concept jaarstukken 2023
- Bijlage 3: Jaarstukken Westrom 2023 concept
- Bijlage 4: Aanbiedingsbrief raden concept herziene begroting 2024
- Bijlage 5: Herzien begroting Westrom 2024 concept
- Bijlage 6: Aanbiedingsbrief raden concept begroting 2025
- Bijlage 7: Begroting Westrom 2025